

BILAGA 5

Kompetensförsörjning och lokala jobbspår

Innehåll

Kompetensförsörjning och lokala jobbspår	3
Kartläggning och analys.....	3
Arbetsgivarstrategin inklusive lokala jobbspår	3
Lokala jobbspår	4
Utvecklingspunkter	5
Vuxenstudier	6
Arbetsmarknadsutbildning.....	6
Vuxenstudier i Umeåregionen.....	7
Folkhögskolor	7
Utvecklingspunkter	8

Kompetensförsörjning och lokala jobbspår

Matchning och motivationsarbetet till arbete, studier eller jobbspåren är de viktigaste uppgifterna i såväl Arbetsförmedlingens som kommunernas reguljära arbete. Uppgifterna ska systematiseras och inte vara personbundna. Jobbspåren kommer utgå från arbetsgivarnas behov och kräver därmed god kommunikation och naturliga kontaktytor.

Kartläggning och analys

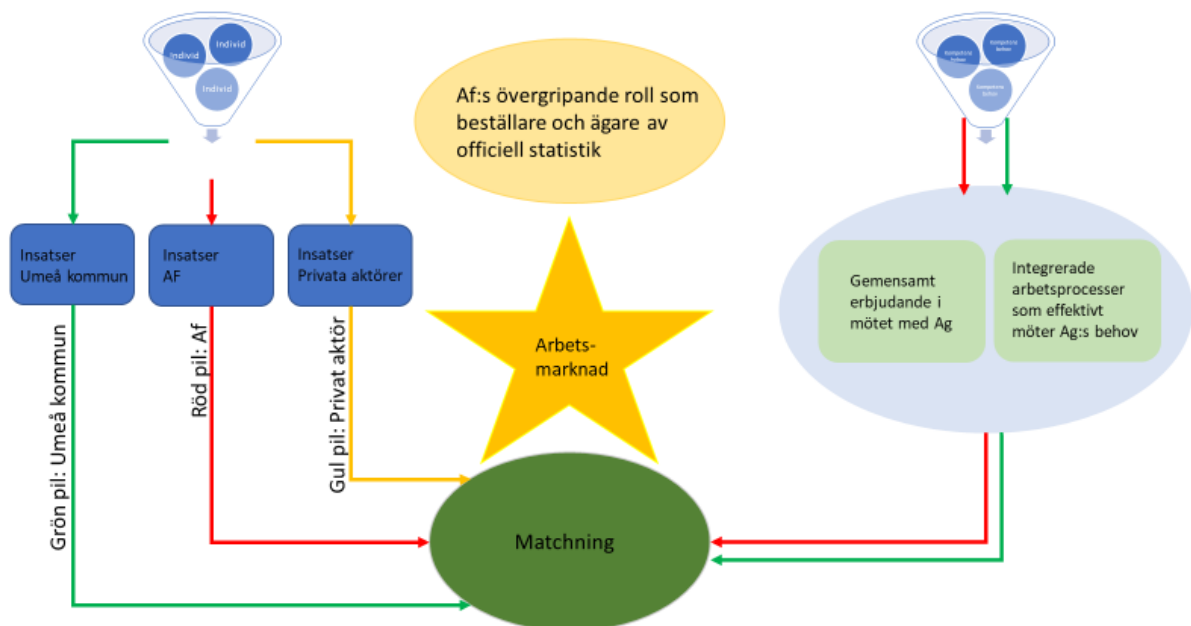
Arbetsgivarnas kompetensbehov kartläggs lokalt och regionalt genom de prognoser och analyser om eftertraktade yrken som Arbetsförmedlingen presenterar två gånger per år. I varje kommun som ingår i överenskommelsen sker det också ett lokalt arbetsgivararbete, via arbetsmarknadsenheterna, som vägs in. Arbetsgivarnas kompetensbehov styr och ligger till grund för skapandet av de lokala jobbspåren.

Arbetsgivarstrategin inklusive lokala jobbspår

Arbetsgivararbetet i Umeåregionen ska utvecklas till att bli en försörjningsprocess (med lediga arbeten, praktik- och träningsplatser) som skapar förutsättningar för övriga samverkansprocesser att matcha individer med arbetsgivare.

Relationen till arbetsgivarna på den lokala och regionala arbetsmarknaden ska stärkas, så att Umeåregionens parter i högre grad uppfattas som en professionell samverkanspart i arbetet med kompetensförsörjning. Jobbspår tas fram tillsammans med arbetsgivare med tillgänglighet för hela Umeåregionen. Det finns en påbörjad modell för en gemensam arbetsgivarstrategi som behöver utvecklas vidare för att få en djupare förståelse för företagets kompetensförsörjningsbehov. I den modellen ska vi kunna beskriva ett gemensamt erbjudande i mötet med arbetsgivare och bygga arbetsprocesser som möjliggör leveransen av det gemensamma erbjudandet. Där kommer ett av dessa erbjudanden vara att skapa lokala jobbspår.

Modell av Umeå kommuns Arbetsgivarstrategi

Ambitionen är att arbetsgivarna är med så tidigt som möjligt i matchningen mot jobbspår. Det kommer även vara en process och ett utvecklingsarbete innan alla bitar är på plats för att göra jobbspåren tillgängliga för alla kommuner i regionen. Det finns också här inarbetade nätverk med representanter från alla kommunerna och AF som det kommer byggas vidare på.

Lokala jobbspår

Ett lokalt jobbspår är en insats som erbjuds deltagaren för att korta vägen till egen försörjning, och är en kombination av praktik, yrkesutbildning (i vissa fall) och svenska (när det behövs). Deltagaren ska befinna sig i en heltidssysselsättning och det ingår ibland moduler av eller kortare yrkesutbildningar i jobbspåren. Den bärande tanken är att kombinera språkutveckling, arbetsnära praktik och yrkesutbildning och att det ska kunna ske samtidigt för att påskynda möjligheten för deltagarna att få en anställning. Jobbspåret syftar till att skapa nya sätt att introducera individer som behöver stöd från parterna att få komma ut på arbetsplatser där det finns möjlighet att matchas mot och få ett arbete. Målet är att (de nyanlända) deltagarna ska utveckla sitt språk inom de områden som är relevanta för de situationer man kommer att hamna i sitt arbetsliv. Insatsen ska, i möjligaste mån, individanpassas efter varje deltagares enskilda behov.

Inom kommunerna finns idag rekryteringsbehov inom bl.a vården, så även inom måltidsservice och förskolorna. Även städservice har behov på sikt. Inom det privata näringslivet finns/fanns (före Corona) rekryteringsbehov inom bygg och servicebranschen och dagligvaruhandeln. Potential till samarbete fanns även inom industrin.

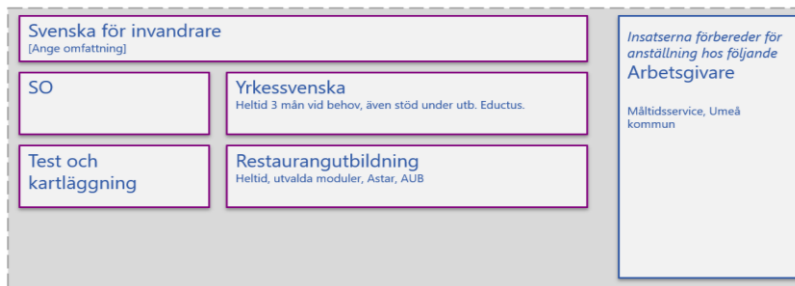
Umeåregionens Jobbspår, se samtliga jobbspår i bilaga 9.

Bransch: Kök/Kafé

Yrke eller motsvarande: Måltidsbiträde

Ansvarig kontaktperson

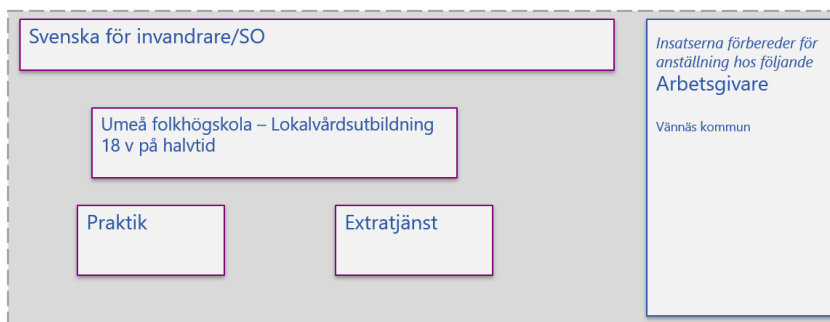
Anton Lygren/Mikael Andersson

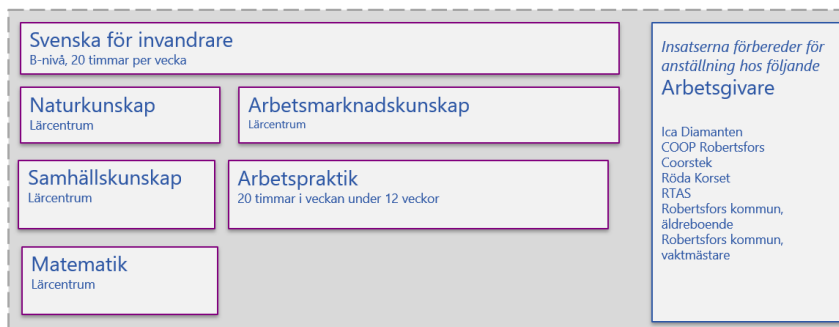

Ansvarig kontaktperson

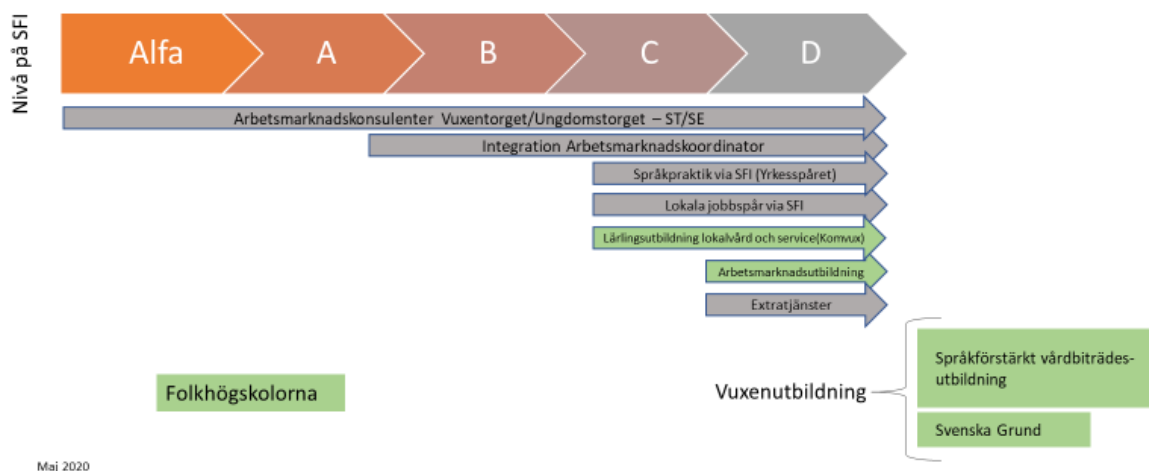
Martin Lundberg/Erika Larsson

Lokalt jobbspår - Lokalvård

Modellen nedan beskriver vilka insatser som kan erbjudas parallellt eller efter eolika nivåer på SFI

Det finns få vägar vidare mot studier eller ut i egen försörjning via arbete för de som inte kommer vidare från SFI med ett D-betyg och även då är kravet stort att fortsätta läsa svenska på grundläggande nivå. Utmaningen är att individerna behöver ett utökat stöd utan höga förkunskaper. Dessa individer behöver en lång och tydlig handledning av någon som kan kommunicera på lätt svenska. Därför är de reguljära Jobbspåren svåra att slutföra för dessa individer samt att vissa arbetsgivare riskerar att välja bort dem i sina urval. Samma svårighet kan även föreligga vid tillsättning av extratjänster.

Utvecklingspunkter

Arbetsgivarstrategin inklusive lokala jobbspår

- Relationen till arbetsgivarna på den lokala arbetsmarknaden ska stärkas, så att vi i högre grad uppfattas som en professionell samverkanspart i arbetet med kompetensförsörjning.
- Arbetsförmedlingens prognoser och analyser om eftertraktade yrken och arbetsgivarnas kompetensbehov ska styra utvecklingsarbetet med Umeåregionens arbetsgivarstrategier och skapandet av de lokala jobbspåren.

- Jobbspår ska tas fram tillsammans med arbetsgivare med tillgänglighet för hela Umeåregionen.
- Fler insatser och lokala jobbspår till kortutbildade ska utvecklas.
- Kranskommunernas särskilda satsningar skall följas och värderas, så som Vindelns valideringsprojekt, Robertsfors satsning mot ohälsa och Nordmalings utbildningskoordinator.
- Utveckla vägar vidare från SFI: Svenska för invandrare för personer som inte får D (eller C) betyg på SFI.

Vuxenstudier

Satsningen på utbildning under kommande år kommer att handla om att tillvarata befintliga kunskaper, bygga på kunskaper samt uppmuntra till vidare studier.

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar och Folkhögskolornas studieutbud är viktiga. Likaså Västerbottensvux och Komvux som utvecklar och tillhandahåller varierade yrkesutbildningar, både inom yrkesvux och yrkeslärling.

Arbetsmarknadsutbildning

Arbetsförmedlingens fokus på arbetsmarknadsutbildningar kommer vara större och är en viktig, bidragande faktor till utveckling av jobbspåren. De är upphandlade och utformade utifrån arbetsgivarens behov, utförs i samarbete med arbetsgivare och tillgängliga för arbetssökande oavsett kommund tillhörighet. De är också viktiga inte minst utifrån en annalkande lågkonjunktur, där vi vet att utbildning kommer att vara en nyckel för att komma vidare till arbete. Arbetsmarknadsutbildningarna ska vara en naturlig del i jobbspåren och ett komplement till de reguljära utbildningar som finns.

Samarbetet med utbildningsanordnare kommer därför bli extra viktigt. Beroende på individens förutsättningar och mål med sina studier är det viktigt att olika utbildningsinsatser finns tillgängliga. Det är även angeläget att formerna är flexibla med möjlighet till såväl distansstudier som platsförlagda studier.

En rekryteringsutbildning kan användas inom en arbetsmarknadsutbildning där en eller flera arbetsgivare har uttryckt ett anställningsbehov och har för avsikt att anställa deltagare. Arbetsgivaren ska även ta emot deltagare till den arbetsplatsförlagda delen inom utbildningen (APL).

De berörda arbetsgivarna ska medverka aktivt i planering och genomförandet av utbildningen, till exempel genom att vara med vid urval av deltagare eller genom att påverka det flexibla innehållet i utbildningen. Rekryteringsutbildningen innebär ett specifikt utbildningstillfälle för utvalda deltagare.

Yrkessvenska kan användas som ett komplement för att stärka individen i språklig utveckling mot det specifika yrket. Yrkessvenska A används som en förberedande insats inför en utbildning eller ett Jobbspår. Yrkessvenska B används i arbetsmarknadsutbildning eller praktik/anställning parallellt med att denne får ett individuellt upplägg för undervisning i yrkessvenska. Målsättningen är att utbildningsinnehållet i stor utsträckning anpassas i förhållande till den arbetsmarknadsutbildningen eller praktik/anställning som deltagaren är på.

Vuxenstudier i Umeåregionen

Inom vuxenutbildningen går det att läsa på grundläggande eller gymnasial nivå och du kan välja mellan olika sätt att studera, till exempel schemalagt, fjärr- eller distanslärande. Vuxenutbildningen erbjuder både teoretiska kurser och yrkesutbildningar.

- Grundläggande och gymnasiala kurser
- Yrkesvux. - Lärlingsutbildningar och Yrkesutbildningar
- SFI -Svenska för invandrare
- Särskild utbildning för vuxna på grundläggande och gymnasial nivå

Yrkehögskolans utbildningar svarar mot ett verkligt behov på arbetsmarknaden och drivs i nära samarbete med arbetslivet.

Folkhögskolor

Umeåregionen har tre folkhögskolor som erbjuder fortbildning på ett småskaligare sätt.

På alla folkhögskolor finns Allmän kurs, som är folkhögskolans egen motsvarighet till Komvux. Allmän kurs på folkhögskola kan personer som saknar grund- eller gymnasieutbildning gå.

Allmän kurs på folkhögskola går att använda genom studiestartsstödet (fr.25 år) som ett verktyg för att rekrytera de som har stort utbildningsbehov till studier. Stödet kan också ges för studier vid Komvux.

Strömbäcks folkhögskola - har internat

- Allmän grundskolenivå
- Allmän gymnasienivå
- Allmän kursfokus
- Naturvetenskapligt basår
- Undersköterska
- Polisförberedande
- Musikalakademin
- Famn- 3 årigt projekt Behörighetsgivande för nyanlända

Umeå (fd.Dalkarså) folkhögskola

- Allmän kurs 1-4
- Svenska Bas
- Umeå bibel school
- Yrkesförare

Västerbottens folkhögskola finns på följande orter Lycksele, Sorsele, Storuman, Umeå, Vindelns, Åsele

Vindelns folkhögskola - har internat

Är en del av Västerbottens folkhögskola

- Estetiska kurser
- Hälsa, miljö, natur
- Internationellt språk
- Media, kommunikation
- Människa, samhälle, religion
- Övriga kurser: ex. allmän kurs, enstaka behörighetsgivande ämnen, långsammare studietakt

Utvecklingspunkter

Arbetsmarknadsutbildning

- Arbetsmarknadsutbildningarna ska vara en naturlig del i jobbspåren och ett komplement till de reguljära och lokala utbildningarna som finns.

Gymnasieutbildning

- Säkerställa att rutiner följs om att skolorna ska rapportera in elever som bryter sina studier till KAA i hemkommunerna.
- Följa utvecklingsarbetet om unga utrikesföddas genomströmning från ett introduktionsprogram till ett nationellt program.

Vuxenutbildning

- Information om utbildning ska bli en central del i allt samverkansarbete, speciellt för kortutbildade.

Folkhögskolorna

- Se folkhögskolorna som en lösning för att avhoppande ungdomar ska kunna återuppta sina gymnasiestudier, utan att behöva vänta till nästa hösttermin.